

קְמוֹמָא דְמִיָּא - דָּא מְחָא, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (שִׁירֵה־שִׁירִים ד): "וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן". מִסְגָּא שְׁתִּין פְּרָסִי - דָּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, שְׁשִׁים גְּבוּרִים, וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו.

וְכִי שְׁדֵי פְּרָשָׁא גִירָא - פְּרָשָׁא: דָּא בְּחִינַת חֶסֶד, שֶׁהוּא מוֹצִיא לְאֹר תַּעֲלוּמוֹת, דְּבָרִים הַמְצַמְצָמִין הוּא מְפָרֵשׁ אוֹתָם. גִּירָא - דָּא (תְּהִלִּים קמ"ד): "שְׁלַח חֲצֵף וְתִהְיֶמָּה", דָּא בְּחִינַת: "שֵׁב לְיַמִּינִי" וְכוּ'. קְדָמָה לִיה אֵיחִי - דָּא בְּחִינַת יְרָאָה שֶׁהִיא קֶדֶם, שֶׁהִירָאָה הִיא קוֹדֶמֶת, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (שָׁם קי"א): "יְרֵאֵת חֲכָמָה" וְכוּ'.

שֶׁרְבָה בַּר בַּר חָנָא סְפַר, שֶׁהֲלֵךְ כָּל כֶּף בְּמִדַּת הִירָאָה, וְרָאָה גְּדֵל כַּח הִירָאָה, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהִבִּין עַל יְדָה בֵּין קֶדֶם גְּזֵר דִּין לְאַחַר גְּזֵר דִּין, וְזֶהוּ בֵּין שִׁיבָא וְכוּ'. וְהָדָר מְפָרֵשׁ אֵיךְ יִכּוֹל לְהִבִּין, הֵינּוּ עַל־יְדֵי הַמְצוּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּלָתָא יוֹמָא וְכוּ', יִכּוֹל לְהִבִּין. וְדוֹקָא כְּשֶׁעוֹשִׂין אוֹתָן בְּשִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת יִכּוֹל לְהִבִּין. כִּי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְשַׂמֵּחַ בְּמַעֲשָׂיו, וְהַשְׂמִיחָה הִיא מְלַבֶּשֶׁת בְּמַצוּוֹת, כַּנ"ל, וְאַנְחֵנוּ מְשַׂמְחִין לְמַטָּה גַם כֵּן בְּהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שְׂכָתוּב: "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו", וְאִין רְצוֹנֵנוּ בְּשׁוֹם שְׂכָר, אֲפִלוּ שְׂכָר עוֹלָם הֵבָא, כַּנ"ל.

וְזֶה, 'אֵיחֵוּ בְּזָקִיפוּ וְאַנְן בְּשִׁפּוּלֵי', לְפִי שְׂמִיחָתוּ כֵּן שְׂמִיחָתֵנוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֲנַחְנוּ יִכּוֹלִין לְהִבִּין. וְהָדָר מְפָרֵשׁ אֵיךְ לְהַשְׁיֵג בְּחִינַת שְׂמִיחָה, עַל־יְדֵי בְּחִינַת רַעַם.

וְזֶהוּ: כִּי אָתָּא רַב דִּימִי אָמַר: כְּמִיחָם קְמוֹמָא דְמִיָּא וְכוּ', הֵינּוּ בְּחִינַת: קוֹל רַעְמָךְ בְּגִלְגַּל. שִׁיתִּין זֶה בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, הַפּוֹגְעִין בְּגִלְגַּלְתָּא, וְנַעֲשֶׂה מִפְּנֵי רַעְמִים. וְאַשְׁתַּמְעַ קָלָא: זֶה בְּחִינַת הַקוֹל מְעוֹרָר הַכּוֹנֵנָה, בְּחִינַת: לֹא נִבְרָאוּ רַעְמִים וְכוּ'. וְהָדָר אָמַר, שֶׁעַקֵּר הַתְּגַבְּרוֹת הַגְּבוּרוֹת אֵינּוּ אֵלָּא עַל־יְדֵי חֶסֶדִים. וְצָרִיךְ

וְלַהֲלִבִּישׁ אֶת תְּפִלָּתְךָ בְּמֵאֲמָר, כְּשִׁיבִינוּ כִּי נִגְזַר הַדִּין, וְזֶה פֶּרוּשׁ
 יַחַד, שֶׁמִּלְבִּישִׁים תְּפִלָּתְךָ בְּסִפּוּרִים יַחַד.

סדר קצור לקוטי מוהר"ן הי"ג:

יא מי שרוצה לחום על חיו צריך להתגבר שלא ישמע וישגיח
 כלל על המריבות שבין הצדיקים השלמים רק להאמין בכלם.
 ואדרבא כששומע המריבות שבין הצדיקים יקח לעצמו מוסר
 ויסתכל על עצמו היכן הוא בעולם. כי בזה מוכיחין אותו על
 שפגם בטפי מחו. כי בודאי אם לא היה נפגם מחו לא היה נשמע
 לו המריבות שבין הצדיקים ולא היה נכנס בלבו שום קשיא
 עליהם כלל. ועקר המריבה היא רק בשבילו, הינו בשביל זה
 בעצמו הנ"ל כדי שיבין ויזכר על ידי המריבה שבין הצדיקים
 היכן הוא בעולם שרוצים לגרשו מן החיים האמתיים שהם
 הצדיקים אמתיים על ידי המריבה הזאת, מחמת שפגם בטפי
 מחו שעליו נאמר: "כל באיה לא ישובו ולא ישיגו ארחות חיים"
 (משלי ב' יט). ומי שהוא כסיל ואינו מבין את זאת באמת נתרחק
 על ידי זה ואובד את עולמו. אבל מי שרוצה לחום על עצמו
 באמת אדרבא על ידי זה דיקא נתעורר ומזכיר את עצמו היכן
 הוא בעולם כנ"ל. ומבין שזהו הנסיון שלו שצריך לעמד בזה
 הנסיון שלא ישמע ולא יסתכל על המריבה הזאת ונתקרב דיקא
 על ידי זה לצדיקים אמתיים שעל ידי זה עקר תקונו לנצח. כי עקר
 המריבה שבין הצדיקים היא בשביל זה דיקא בשביל נסיון זה
 שיתרחק המתרחק, כי ראוי לרחקו מחמת שפגם בטפי מחו. ואם
 ירצה לעמד בנסיון זה להבין מזה בעצמו גדל פגמו ולא יסתכל
 על זה, יתקרב על ידי זה דיקא. כי מחמת שפגם כל כך אי אפשר
 לו להתקרב כי אם על ידי נסיון זה דיקא והבן. כי באמת השם

לְהַבִּין כָּל־כִּי הֵם בְּחִינַת רַעְמִים וְכוּ'.

אַחֲר־כֵּן בְּלִילָה דְבַר מִזֵּה קָצַת בְּשִׂיחָתוֹ הִקְדוּשָׁה עִם הָעוֹלָם וְאָמַר
 שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׁנַמְצָא בְּסַפְרֵי מְקַבְּלִים תִּירוּץ עַל קְשִׁיָּא הַזֹּאת וְכִיּוֹצֵא
 בְּזֶה כִּי הֵם רוֹצִים לְתַרְץ מַה שְׁזֵה מִקַּל וְזֵה מִחֲמִיר שְׁזֵה מִחֲסָד וְזֵה
 מִגְּבוּרָה וְכוּ', עַל-כֵּן בְּאַמַּת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, עֵין
 בְּדַבְרֵיהֶם, וְאָמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה אַף-עַל-פִּי-כֵן בְּאַמַּת אֱלוֹ
 הַתִּירוּצִים אֵינָם כְּלוּם לְמַבִּין קָצַת. וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן (מִיר לָאוּ עִמִּיצְעַר
 זַאֲגִין אֲתִירוּץ). יַחְגַּר אֶחָד מִתְנָיו לֹאמַר תִּירוּץ עַל קְשִׁיָּא זֹאת בְּפָנָי. כִּי
 בְּאַמַּת אֵינִי תִירוּץ כָּל־כִּי זֶה אֹמֵר שֶׁהַדְּבָר כָּשֵׁר וּמִתֵּר לְאָכֹל, וְזֵה
 אֹמֵר לְהַפְךָ שְׂאֵסוּר לְאָכֹל וְאֵיךְ אֶפְשָׁר לְהַבִּין בְּשִׁכַּל שְׂדַבְרֵי
 שְׁנֵיהֶם אַמַּת מֵאַחַר שְׂכָל אֶחָד אֹמֵר הַדִּין בְּהַפְךָ מִחֲבָרוֹ וְכוּ'.

וְכוּנָתוֹ הִיָּתָה שְׁהַתִּירוּצִים עַל קְשִׁיּוֹת כְּאֵלוֹ אֵין בָּהֶם מִמָּשׁ. לֹא
 מִבְּעֵיָא הַתִּירוּצִים שְׂבַסְפְּרֵי הַמְּחַקְרִים שְׂבֹדֵדֵי אֵין בָּהֶם כְּלוּם,
 וְכַמְבָּאָר בְּדַבְרֵינוּ בְּמָקוֹם אַחַר שְׂבַשְׁבִּיל זֶה אָסַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ
 לְבִרְכָּה לְעֵין אֶפְלוֹ בְּסַפְרֵים שֶׁל הַמְּחַקְרִים הַכְּשִׁרִים מִחֲמַת
 שְׂמַבִּיָּאֵין קְשִׁיּוֹת חֲזָקוֹת גְּדוֹלוֹת עַל דְּרָכֵי הַשֵּׁם וּמֵאַרִיכִין בְּקְשִׁיָּתָם,
 וְאַחֲר־כֵּן רוֹצִין לְתַרְצָה וְהַתִּירוּץ חָלוּשׁ מְאֹד וּבְנִקַּל לְסַתְרוֹ. וְעַל-כֵּן
 מִי שְׂמַעֵין בָּהֶם וְרוֹצֵה לְתַרְץ הַקְּשִׁיּוֹת עַל-יְדֵי שְׂכָל יוֹכֵל לְבוֹא
 לְאַפִּיקוֹרְסוֹת גְּדוֹל, כִּי מַבִּין אַחֲר־כֵּן שְׁהַתִּירוּץ אֵינִי כְּלוּם וְנִשְׂאָר
 בְּקְשִׁיָּא, עַל-כֵּן אָסוּר לְעֵין בָּהֶם כָּל־כִּי רַק לְסַמְךָ עַל אֲמוּנָה לְבַד.
 וְכַשְׁבָּא חַס וְשְׁלוֹם בְּדַעְתּוֹ אֵיזֵה קְשִׁיָּא בְּעַנְיָנִים אֱלוֹ צָרִיךְ לִידַע
 שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתַרְצָה כִּי אֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לְדַעַת וּלְהַשִּׁיג בְּשִׁכְלָנוּ
 הָאֲנוּשֵׁי דְרָכֵי הַשֵּׁם וְכוּ', רַק לְסַמְךָ עַל אֲמוּנָה לְבַד, לְהֵאֱמִין
 שְׂבֹדֵדֵי בְּאַמַּת הַכֹּל נָכוֹן וְיִשָּׁר, רַק שְׂבַשְׁכְּלָנוּ אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין
 דְּרָכֵי הַשֵּׁם, וְכַמְבָּאָר זֶה בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה הַרְבֵּה. אֱלֹא

אֶפְלוּ קֶצֶת הַתְּרוּצִים הַמּוֹבָאִים בְּסִפְרֵי הַמְּקַבְּלִים אֲמַתִּיִּים, שֶׁהֵיוּ צְדִיקִים קְדוֹשִׁים בְּעֵלֵי הַשָּׁגָה וְרוּח־הַקֹּדֶשׁ, אֲפִי-כֵן אִי אֶפְשָׁר לְתַרֵּץ הַקְּשִׂיאַ עַל-יְדֵי תְּרוּצִים, כַּנִּרְאָה בְּחֹשׁ שֶׁהַתְּשׁוּבָה נִשְׁאָר מֵעַל, וְצָרִיכִין רַק לְסַמֵּךְ עַל אֲמוּנָה. וְכֵן עַל שְׂאָר קְשִׁוֹת כִּיּוֹצֵא בְּאֵלוּ כְּגוֹן הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה שְׂמוּבָא גַם-כֵּן שְׂרוּצִים לְתַרְצָה, וְמִי שֵׁישׁ לוֹ עֵינַיִם יִרְאֶה שְׂאִין יְכוּלִין לְהַבִּין הַתְּרוּץ כִּלְל בְּשִׁכְלָנוּ. עַל-כֵּן אִין לָנוּ לְכַנֵּם בְּזֶה כִּלְל לְתַרֵּץ קְשִׁוֹת כָּאֵלוּ. וְכֵן הַקְּשִׂיאַ הַמּוֹבָאִה בְּעֵץ הַחַיִּים בְּתַחֲלָתוֹ שְׂרוּצָה בְּעַל הַ"שְּׁעָרֵי גֵן עֵדֵן" לְתַרְצָה, וְמִי שֵׁישׁ לוֹ שִׁכְל כָּל שֶׁהוּא יִרְאֶה שֶׁהַתְּרוּץ הוּא וְלֹא כְּלוּם, כִּי סוּף כָּל סוּף מְסִים שָׁם שֶׁלְמַעְלָה מִשָּׁם אָסוּר לְהִרְהֹר. אִם-כֵּן טוֹב אֲשֶׁר יִפֶּה לְתַרֵּץ הַקְּשִׂיאַ בְּתַחֲלָה עִם זֶה הַתְּרוּץ, שְׂאָסוּר לָנוּ לְהִרְהֹר כִּלְל מַה לְּפָנִים וּמַה לְּאַחֹר, וְלָמָּה לָנוּ לְכַנֵּם בְּחִקִּירוֹת שֶׁל עוֹלָם הַתְּהוֹ כָּאֵלוּ, וְלְבַסוּף לֹא יִתְרָצוּ כְּלוּם, וְמִי יוֹדֵעַ אִם יָשׁוּב בְּשָׁלוֹם.

סֵדֶר הַצְּלָא-בֵּית הַיּוֹמִי:

- נא. קֶשֶׁה תְּרַבּוֹת רָעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם יוֹתֵר מִמְּלַחְמַת גּוֹג-וּמִגּוֹג. נב. יְקָדִים וַיַּחֲשִׂיף לְבֵית-הַכְּנָסֶת, עַל-יְדֵי-זֶה יֵאָרִיךְ יְמֵי בָּנָיו. נג. אֵל יִשְׁנֶה אָדָם בְּנוֹ בֵּין הַבָּנִים. נד. עַל-יְדֵי חֲנֻכָּה וְנֵר שִׁבְתַּת הַיּוֹ לֵה בָּנִים תִּלְמִידֵי-חֲכָמִים. נה. דְּרָחִים רַבָּנָן הַיּוֹ לֵה בְּנִין רַבָּנָן, דְּמוֹקִיר רַבָּנָן הַיּוֹ לֵה חֲתָנוֹתָא רַבָּנָן. נו. בְּעוֹזֵן גְּדָרִים גַּם בְּעוֹזֵן בְּטוֹל תּוֹרָה גַּם בְּעוֹזֵן מְזוּזָה גַּם בְּעוֹזֵן צִיצִית גַּם בְּעוֹזֵן שִׁנְאֵת חֲנָם בָּנִים מֵתִים כְּשֵׁהֶם קְטָנִים. נז. מִי שֶׁנֹּתֵן מֵעֵשֶׂר מִן מְעוֹתָיו, בְּנָיו נִצּוּלִים מִהַחֲלֵי הַנִּקְרָא סְמָקָא. נח. תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית-רַבָּן נִתְּפָסִין עַל הַדּוֹר. נט. עַל-יְדֵי הַדְּסִים בְּשִׁבְתַּת זֹכָה לְבָנִים תִּלְמִידֵי-חֲכָמִים. ס. אִשָּׁה שֶׁמְשַׁכֶּלֶת אֶת בְּנֵיהָ, הַסְּגֶלָה לָזֶה, שֶׁתַּרְחֵץ אֶת הַכֶּלֶה

קדם הַחֶפֶת. סא. לְפִי אֲכִילוֹתָיו שֶׁל אָדָם בֵּן בָּנָיו וּבְנוֹתָיו. סב. מִי שֶׁבָּנָיו מִתִּים – אֵל יִשְׁמַשׁ מִטָּתוֹ בַּחֵל, כִּי־אִם מִשְׁבֶּת לַשְּׁבֶת. סג. דְּרִיכַת הַקֶּשֶׁת בְּל"ג בְּעֶמֶר הוּא סִגְלָה לְבָנִים. ג. הַתְּפִלָּה שֶׁמִּתְּפַלְּלִין לְפָנֵי הָעַמּוּד בְּנִגְיָנָה הוּא סִגְלָה לְבָנִים. סד. צָרִיךְ לְלַמֵּד אֶת הַתִּינוֹק דְּרַדְי־אֶרֶץ מִנְעוּרָיו. סה. הַשִּׁירוֹת וְהַתְּשֻׁבּוֹת, שֶׁאֲזוּמְרִין קֶדֶם אֹר הַיּוֹם, הוּא סִגְלָה לְבָנִים. ג. לְאִשָּׁה שֶׁנִּחְסַר חֻלְבָּהּ. ג. לְאִשָּׁה רָעָה שֶׁהִיא כֹּעֶסְנִית. סו. מִי שֶׁהוּא מִקְטִין אֶת עֲצָמוֹ בְּפָנֵי רַבּוֹ וְשׂוֹאֵל מִמֶּנּוּ כָּל הַסְּפִקוֹת, אֶפְעֵל־פִּי שֶׁרַבּוֹ מְבִישׁ אוֹתוֹ, עַל־יְדֵי זֶה זֹכָה, שִׁיּוּצֵא מִמֶּנּוּ בֵּן שֶׁהוּא גָּדוֹל בַּתּוֹרָה יוֹתֵר מִרַבּוֹ. סז. מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת הַיְסוּרִים בְּאַהֲבָה, זֹכָה לְזֶרַע שִׁיֵּאֲרִיכוּ יְמֵיהֶם. סח. פְּעֻלוֹת הַשֵּׁם נִמְשָׁכִין אַחַר הַשֵּׁם שֶׁל אָדָם, כִּי שָׂמָא גָּרִים. סט. מִי שֶׁמְגַבִּיהַ קוֹלוֹ כִּדִּי לְהַתְּפַאֵר בּוֹ, בָּאִים בָּנָיו לַשְּׁבִיָּה. ע. מִי שֶׁאִין לוֹ בָּנִים, יִהְיֶה רָגִיל בְּשִׁמּוֹן. עא. וְלִפְעָמִים יַעֲקֹר דִּירָה וַיַּחֲיוּ בָּנָיו. עב. עַל־יְדֵי רְדִיפַת שְׁלוֹם מִצִּיל אֶת בָּנָיו מִמִּיתָה וּמִגְלוּת. עג. מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֵיזָה דָּבָר, וְהַדָּבָר הוּא אַחֲר־כֵּן מְכֻשׁוֹל לְבָנֵי־אָדָם, עַל־יְדֵי זֶה הַטּוֹבָה נִפְסָק מִזֶּרְעוֹ. עד. לִפְעָמִים מִחַמַּת אַהֲבָה גְּדוֹלָה שֶׁבֵּין אִישׁ לְאִשָּׁתוֹ אֵינָה מוֹלְדֶת. עה. לְרַב הָעֲקָרוֹת כְּשֵׁהֶם נִפְקְדוֹת, מוֹלִידוֹת זָכָר.

סדר שְׁבִיחַי הַר"ן הַיּוֹמִי:

כה כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּכָל עֵינָי קִדְשָׁה וּפְרִישוֹת הֵן בְּתַאֲוֹת וְהֵן בְּמַדּוֹת וְהֵן בְּעֵינָי יְגִיעוֹת וְעִבּוּדוֹת וְטָרְחוֹת וַיְסוּרִים וְכוּ' בְּשִׁבְלֹו יִתְבַּרֵךְ, הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לְכֹל, הָיָה חֲדוּשׁ נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד וְהָיָה מִפְּשֵׁט מְכָל הַתַּאֲוֹת וּמְכָל הַמַּדּוֹת בְּתַכְלִית, עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאַר לוֹ מְשׁוֹם תַּאֲוָה וּמַדָּה שׁוֹם שִׁמְץ בְּעֵלְמָא וְזָכָה לְמַעְלָה נוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד בְּתַכְלִית הַמַּעְלָה וְאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר כָּלֵל בְּעֵצָם הַפְּלָגַת

מֵעֲלָתוֹ כִּי כָּל הַמוֹסִיף גּוֹרֵעַ (סְנֵהֲדִין כַּט) וְכָל מֶה שֶׁסִּפְּרָנוּ עַד הַנָּה, אִם אָמַנְם כְּגִנּוֹת נִחְשָׁבוּ כָּל הַסְּפוּרִים הַנִּ"ל לְנִגְדּוֹ לְפִי עֵצֶם מֵעֲלָתוֹ שְׁזָכָה אַחֲרֵיכֶן, עִם כָּל זֶה סִפְּרָנוּ כָּל זֶה מֵעַנְיֵן עֲבוּדָתוֹ וְדַרְכּוֹ בִּימֵי יְלָדוּתוֹ, לְמַעַן נִדַּע וְנִשְׁכִּיל אִיךְ הִבְחִירָה חֲפָשִׁית וְכָל אָדָם יוֹכֵל לְזָכוֹת אִם יִרְצֶה לְמַעַלָּה מְפִלְגָת מְאֹד אַף־עַל־פִּי שְׁנֵדָמָה לוֹ שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד עָלָיו הָעֲבוּדָה מְאֹד, וְאִין מִנִּיחִין אוֹתוֹ לְכַנֵּם כָּלֵל בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ כִּי הִתְאַוּוֹת וְהִמְדוּת רֹדְפִין אַחֲרָיו מְאֹד, אַף־עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה עֲקֻשָׁן בְּעֲבוּדָתוֹ וְלִבְלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל זֶה כִּי בְּסְפוּרִים הִלְלוּ יָבִין הַחֲכָם מִדַּעְתּוֹ, אִיךְ גַּם עַל רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, זָכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה, עֶבֶר גַּם־כֵּן כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַכְּבִדוֹת הַנִּ"ל, וְעֶבֶר בְּכָל זֶה, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן זָכָה לְשִׁבְרֵי הַכֹּל מִחַמַּת שְׂרָצָה בְּאֶמֶת בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ וּבָחַר בַּחַיִּים בְּאֶמֶת עַד שְׁזָכָה לְמָה שְׁזָכָה:

וְאָמַר: שְׂאֵפְלוֹ לֹא הָיָה מִזֵּרֵעַ הָאֱלֹקִי הַבֶּעַל־שֵׁם־טוֹב זָכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה, רַק אֲפִלוֹ אִם הָיָה מִמְּשַׁפְּחָה הִירוּדָה שְׁבִישְׂרָאֵל, הָיָה זֹכָה גַם־כֵּן לְמָה שְׁזָכָה עַל־יְדֵי עֵצֶם עֲבוּדָתוֹ וַיְגִיעָתוֹ שִׁיִּגַע וְטָרַח מְאֹד מְאֹד בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ:

כּוֹ וְהַקָּפִיד מְאֹד עַל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׁפוּבָרִים שֶׁעָקַר מֵעֲלֵת הַצַּדִּיק וְהַשָּׂגָתוֹ שְׁזָכָה הוּא מִצַּד הַנְּשָׁמָה לְבַד מִחַמַּת שִׁישׁ לוֹ נְשָׁמָה גְבוּהָ מְאֹד וְאָמַר שְׁלֹא כֵן הִדְבָר רַק הָעָקַר תָּלוּי בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים וַיְגִיעוֹת וְעֲבוּדוֹת וְאָמַר בְּפִירוּשׁ שְׁכָל אָדָם שְׁבַע־עוֹלָם יָכוֹל לְזָכוֹת לְמִדְרָגָה הַגְּבוּהָ בְּיוֹתֵר כִּי אִין הִדְבָר תָּלוּי אֵלָּא בְּבַחֲרֵת הָאָדָם לְבַד, אִם יִרְצֶה לְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ וְלִישָׁב עֲצָמוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב מֶה שְׁטוֹב לְפָנָיו בְּאֶמֶת וְכוּ' וְהַכֹּל לְפִי רַב הַמַּעֲשֵׂה' (אָבוֹת ג' טו):

כּוֹ וְעַל־כֵּן אֲפִלוֹ הַמוֹפְתִים הַנּוֹרָאִים שֶׁרְאִינוּ מִרַבְּנוּ, זָכָרוֹנוּ

לְבָרְכָהּ, אֵין אָנוּ עוֹסְקִים בְּזֶה לְסַפְּרָם כִּי אֵין זֶה שְׁבַח אֲצִלוֹ כָּלֵל
 לְפִי עֵצֶם הַפְּלָגַת מַעֲלָתוֹ רַק סַפְּרָנוּ מֵה שְׁנוּגֵעַ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ,
 לְמַעַן יִתְעוֹזֵר הַמִּשְׁכִּיל הַחֲפִיץ בְּאַמֶּת כִּי אֵין שׁוֹם תִּירוֹץ בְּעוֹלָם
 וְכֹל אָדָם יְכוּל לְזִכּוֹת לְמַעֲלוֹת גְּבוּהוֹת אִם יֵלֵךְ וַיִּתְנַהֵג בְּדַרְכֵי
 רַבָּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָהּ, שְׁמִבְּאָרִים כָּאֵן בְּסִפְרָה זֶה וְהָעֶקֶר לְהִיּוֹת
 רְגִיל מְאֹד בְּתַפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת הַרְבֵּה מְאֹד וּבִפְרָט לְדַבֵּר בֵּינוּ לְבֵין
 קוֹנוֹ בַּלְשׁוֹן שְׁמִדְבָרִים בּוֹ, לְהַרְבּוֹת בְּשִׂיחָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְרִצּוֹתוֹ
 וּלְפִיָּסוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהַתְחַנֵּן לְפָנָיו שִׁיקְרָבוּ לְעִבּוּדָתוֹ בְּאַמֶּת וְדִי
 בְּהָעֶרְהָ זֶה לְכֹל הַחֲפִיץ בְּאַמֶּת:

סדר שְׁלָחוּ עֲרוּף הַיּוֹפְנִי:

(יא) אחר שקשר של יד על הזרוע יניח של ראש קודם שיכרוך
 הרצועה סביב הזרוע ויש מי שאומר שאסור להוציא תפלה של
 ראש מהתיק עד שתהא תפלה של יד מונחת: הגה ואף אם שניהם
 לפניו חוץ לתיק לא יתקן לפתוח התפלה של ראש עד אחר הנחה של יד
 (מהרי"א ומהר"י בן חביב) יש מי שכתב להניח של יד מיושב ושל ראש מעומד
 (אגור בשם הזוהר סימן פ"ד) (ובמדינות אלו לא נהגו כן אלא שתיהן מעומד): (יב) אם
 מניח תפילין כמה פעמים ביום צריך לברך עליהם בכל פעם.
 נשמטו ממקומם וממשמש בהם להחזירם למקומן צריך לברך:
 הגה ואם מחזיר א' מהם יברך כמו שמניח תפלה אחת כדלקמן סימן כ"ז
 (דברי עצמו) הזיזם ממקומם אדעתא להחזירם מיד צריך לברך: הגה
 ויש אומרים שלא לברך (טור סימן ח' והכי נהוג וכבר נתבאר לעיל סימן ח' סעיף
 י"ד) מי שמניח תפילין של יד ובירך ובתחלת ההדוק נפסק הקשר
 של יד והוצרך לעשות קשר אחר אמנם לא הסיח דעתו אינו צריך
 לחזור ולברך אם הותר של יד קודם הנחת של ראש מהדקן וא"צ
 לחזור ולברך אבל אם הניח של ראש ואחר כך הותר של יד מהדק

ומברך מותר לברך על תפילין שאולין ולא על גזולין: (יג) נהגו העולם שלא לחלוץ תפילין עד אחר קדושת ובא לציון: ויש מי שכתב על צד הקבלה שלא לחלוץ תפילין עד שאמר בהם שלש קדושות וארבע קדישים דהיינו לאחר קדיש יתום והכי נוהגים המדקדקים: (פתח עינים ספר המוסר פ"ד) וביום שיש בו ספר תורה נוהגים שלא לחלצם עד שיחזירו ספר תורה ויניחוהו בהיכל: הגה והיינו במקום שמכניסין התורה לאחר ובא לציון גואל אבל לפי מנהג מדינות אלו שמכניסים התורה מיד לאחר הקריאה אין לחלצם רק כמו בשאר ימים (דברי עצמו). ביום ראש חודש חולצים אותם קודם תפלת מוסף: הגה והוא הדין בחול המועד ודוקא במקום שאומרים במוסף קדושת כתר מיהו נוהגים לסלקם קודם מוסף בכל מקום (ב"י):

סימן כו (א) אם אין לו אלא תפלה אחת מניח אותה שיש לו ומברך עליה שכל אחת מצוה בפני עצמה והוא הדין אם יש לו שתיהם ויש לו שום אונם שאינו יכול להניח אלא אחת מניח אותה שיכול: (ב) אם אינו מניח אלא של ראש לבד מברך עליה על מצות תפילין לבד: הגה ולדידן דנוהגים לברך בכל יום שתי ברכות מברך על של ראש לבד שתי ברכות ואם מניח של יד לבד מברך להניח לבד (טור):

סימן כז (א) מקום הנחתן של יד בזרוע שמאל בבשר התפוח שבעצם שבין הקובד"ו ובית השחי ויטה התפלה מעט לצד הגוף בענין שכשיכוף זרועו למטה יהיו כנגד לבו ונמצא מקיים והיו הדברים האלה על לבבך: הגה וצריך להניח בראש העצם הסמוך לקובד"ו אבל לא בחצי העצם שסמוך לשחי (סמ"ק) (גידם שאין לו יד רק זרוע יניח בלא ברכה) (תוספות פרק הקומץ כתבו דגידם חייב ובא"ז כתב דפטור): (ב) המנהג הנכון שיהא היו"ד של קשר תפלה של יד לצד הלב

והתפלה עליו לצד חוץ. יש ליוזר שלא תווז יו"ד של הקשר מהתפלה: (ג) המנהג הנכון לתקן שהמעברתא שבה הרצועה עוברת תהא מונחת לצד הכתף והקציצה לצד היד: (ד) לא יהא דבר חוצץ בין תפילין לבשרו לא שנא של יד לא שנא של ראש: הגה ודוקא בתפילין אבל ברצועות אין להקפיד (רשב"א בתשובה סימן תתכ"ז):

סדר לקווי תפלות היומי:

סח: רבונו של עולם, ה' אלקים אמת, אשר נטעת בנו בכל דור ודור צדיקי אמת, הושיענו ורחמנו ברחמיך הרבים, וזכנו להתקרב לצדיקי אמת לקבל מהם עצות אמתיות ולא נסור מדבריהם ימין ושמאל, רק נזכה לילך בדרך עצתם האמתיות ותרחם עלינו ותציל אותנו ואת כל חברתנו ואת כל עמך בית ישראל מעצת רשעים שהם עצת הנחש הקדמוני ולא נטה און לדבריהם כלל, ולא נאבה ולא נשמע להם ולא יכנסו דבריהם ועצתם בלבנו כלל ותבדילנו מן התועים, ולא יהיה להם שום כח להטעות אותנו, חם ושלום, בעצות רעות שקלהם, ולא תעשינה ידיהם תושיה:

סט: והצילנו ברחמיך הרבים מכל מיני שקר וטעות שבעולם, ולא נלך אחר עצות רעות של אלו המחפים את השקר באמת, ומתפכים דברי אלקים חיים, ואומרים לרע טוב ולטוב רע, ומונעים את ישראל מדרך האמת והנכון, על ידי עצותם המהפכות מן האמת, את אשר החמרת הקלו, ואת אשר הקלת החמירו, את אשר רחקת הם מקרבים, ואשר קרבת הם מרחקים ויש מהם אשר טעו בעצמן, ואינם יודעים בעצמם את האמת לאמתו, והם מדברים לפי תמם, ועצתם הפוכה ומזיקת לנו מאד לעבודתך רבונו של עולם, אתה ידעת האמת, ולפניך נגלו כל

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

רסב ❦ צִמְרֵן מִזֶּה רִנְיָתָהּ זִיכָרָה לְ"צֶדֶק צִנְיָהּ מִקֻּוּהָ שִׁדְחָהּ צִמְחָהּ מִסְפְּרֵיהָ רִבְבוֹתָהּ יִהְיֶה תִּיקוּן לְכָל" ❦
❦ "זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַיִן הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנָח" שְׁעֵי יוֹשֵׁבֵת תִּיקוּן הַמִּידוֹת ❦

תַּעֲלוֹמוֹת אֶתָּה יוֹדַע רְזִי עוֹלָם וְתַעֲלוֹמוֹת סְתָרֵי כָּל חַי קוֹמָה
בְּעֶזְרֵתְנוּ וְהִצֵּל אוֹתְנוּ מֵהֶם, שְׁלֵא יִדְבְּקוּ וְיִכְנָסוּ דְבָרֵיהֶם בְּלִבְנוּ
כָּלֵל, לֹא מֵהֶם וְלֹא מִהֲמוֹנָם וְלֹא מִהֵמָּהֶם:

ע: גְּדוֹל הָעֶצָה וְרַב הָעֲלִילָה, זִכְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים שִׁיתְגַּלוּ לָנוּ
צְדִיקֵי הָאֱמֶת, וְנִזְכָּה לְהִתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם בְּאֵמֶת, וְלִקְבֹּל מֵהֶם עֲצוֹת
נְכוֹנוֹת וְבְרוּרוֹת וְיִשְׁרוֹת, עֲצוֹת טוֹבוֹת הַנִּמְשָׁכִים מִתְרִי"ג עֲטִין
דְּאוֹרֵיתָא שְׁנִזְכָּה לְקַבֵּל אוֹר הָאֱמֶת עַל יְדֵי עֲצָתָם הָאֱמֶתִיּוֹת, וְעַל
יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת לְעוֹלָם וָעֶד:

עא: וְעֶזְרֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְשָׁמֵר אֶת הַבְּרִית קִדְשׁ וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהִצִּילְנוּ אוֹתְנוּ וְאֶת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מִכָּל מִינֵי פְגָם שֶׁל נְאוּף,
חַם וְשָׁלוֹם הֵן בְּרֵאִיָּה הֵן בְּמַחְשָׁבָה בְּדַבּוּר וּבְמַעֲשֵׂה, וּבְכָל
הַחֲמָשָׁה חוֹשִׁים בְּכָלֵם תִּשְׁמְרֵנוּ וְתִצִּילְנוּ מִכָּל מִינֵי פְגָם הַבְּרִית רַק
תִּעֶזְרֵנוּ לְהִיּוֹת קְדוֹשִׁים וְטָהוֹרִים בְּכָלֵם וְנִזְכָּה לְקִדְשֵׁת הַבְּרִית
בְּאֵמֶת, כְּרִצוֹנְךָ הַטוֹב, וּבְצִל כְּנַפֶּיךָ תִּסְתִּירְנוּ:

עב: וְתִזְכְּנוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת צִיצִית כְּרָאוּי בְּכָל פְּרָטִיָּה וְדְקָדוּקִיָּה
וְכוֹנוֹתִיָּה, וְתְרִי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ וְעַל־יְדֵי כְּנַפֵּי הַצִּיצִית
הַקְּדוֹשִׁים תִּגַּן עָלֵינוּ וְתִצִּיל אוֹתְנוּ מִכָּל מִינֵי פְגָם הַבְּרִית, וְתִזְכְּנוּ
לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁתְךָ תָּמִיד, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצִּיל אוֹתְנוּ מִעֲצַת הַנְּחָשׁ,
מִעֲצַת הַמַּפְתִּיִם וְהַמְּסִיתִים וְהַמְּדִיחִים מִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת, בְּכוֹנָה לְהִרְע
אוֹ שְׁלֵא בְּכוֹנָה וְנִזְכָּה לְקַבֵּל וּלְהִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹר הַשֶּׁכֶל הָאֱמֶת שֶׁל
צְדִיקֵי אֱמֶת עַל־יְדֵי שְׁנִזְכָּה לְקַבֵּל וּלְקַיֵּם עֲצוֹת טוֹבוֹת וְאֱמֶתִיּוֹת
שֶׁלָּהֶם וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה לְאֱמֶת וְלֹא יֵצֵא דְבַר שֶׁקֶר מִפִּינוּ לְעוֹלָם:

עג: רְבוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הִצִּילְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים מִכָּל מִינֵי שֶׁקֶר
וְטָעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, הֵן מִדְּבָרֵי שֶׁקֶר שְׁלֵא יֵצֵא מִפִּינוּ לְעוֹלָם שׁוֹם דְּבַר
שֶׁקֶר, חַם וְשָׁלוֹם, וְהֵן מִדְּרָכֵי שֶׁקֶר, שְׁלֵא נִלְךְ בְּדְרָכֵי שֶׁקֶר חָלִילָה

וְתִצִּיל אֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִדַּרְכִּים נְבוֹכִים מִדַּרְכֵי תוֹעִים, רַק תִּהְיֶה
 בְּעֶזְרָנוּ תָּמִיד לִילֶךְ בְּדַרְךְ הָאֵמֶת לְאַמְתּוֹ, בְּאִפְּן שְׁנֹזֶכֶה עַל־יְדֵי
 הָאֵמֶת לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה, וְנֹזֶכֶה לְחֵבֵר וּלְיַחַד אֲמֶת וְאַמוּנָה תָּמִיד:

עַד: וְעֶזְרָנוּ שֶׁתִּהְיֶה תִּפְלְתָנוּ נְכוּנָה וְסְדוּרָה וְשִׁגוּרָה בְּפִינוּ
 וּבְלִבָּנוּ וְתִגְלֶה נְסִים וּמוֹפְתִים בְּעוֹלָם, "לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
 כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד" וְתִזְכֹּר אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהוֹצִיאָם
 מִתְּקַף גְּלוּתָם, אֲשֶׁר גָּלִיתָ אֹתָנוּ זֶה כַּמָּה שָׁנִים, וְתִמְהַר וְתַחֲיֵשׁ
 לְגַאֲלָנוּ וְנֹזֶכֶה לָשׁוּב לְאַרְצֵנוּ, וְתָבִיא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה,
 וַיְקַיֵּם מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְהָיָה צְדָק אֲזוֹר מִתְּנִי וְהָאֵמוּנָה אֲזוֹר חֲלָצִי
 אֲמֶת מֵאָרֶץ תִּצְמַח וְצְדָק מִשְׁמַיִם נִשְׁקָף" וְקַיֵּם לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב:
 "תְּבוֹאֵי, תְּשׁוּרֵי מֵרֵאשִׁי אֲמָנָה" בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

תְּפִלָּה ח עה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל
 רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֵמֶת, שֶׁתְּעוֹרֵר
 רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים עָלֵינוּ וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהֵאֱמִין
 וּלְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים אֲמִתִּים שְׁבִדוּרָנוּ אֲשֶׁר בָּהֶם בְּחֵרְתָּ, לְהַחֲיֹת
 אֶת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עַל יָדָם, כִּי מֵהֶם תּוֹצְאוֹת חַיִּים לָנוּ וּלְכָל
 יִשְׂרָאֵל:

עו: וּבְכֵן עֶזְרָנִי ה' שְׁנֹזֶכֶה לְהַמְשִׁיךְ מֵהֶם רוּחַ חַיִּים לְמִלְאֵת כָּל
 מַחְסוּרָנוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל אֲנַחוֹתֵינוּ תָּמִיד, וְיִהְיֶה לָנוּ כַּח לְהַמְשִׁיךְ עַל
 יְדֵי אֲנַחוֹתֵינוּ רוּחַ חַיִּים רוּחַ טוֹבָה מִהַצַּדִּיקִי אֲמֶת לְהַשְׁלִים כָּל
 הַחֲסָרוֹנוֹת שְׁחָסַר לָנוּ, הֵן בְּגוּף הֵן בְּנַפְשׁ הֵן בְּמָמוֹן, בְּגִשְׁמֵי
 וּבְרוּחָנִי, כְּפֶלֶם יִתְמַלְאוּ וַיִּשְׁלְמוּ לְטוֹבָה, כִּי עַמְּךָ מְקוֹר חַיִּים וְאַתָּה
 מִשְׁפִּיעַ רוּחַ חַיִּים לְכָל חַי וְלְכָל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם עַל יְדֵי צַדִּיקֶיךָ
 הָאֲמִתִּים הַדְּבֻקִים בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד, אֲשֶׁר הִיא חַיֵּינוּ וְאֶרֶךְ
 יָמֵינוּ עַל כֵּן חֲמַל עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְתִגְלֶה לָנוּ צַדִּיקֶיךָ הָאֲמִתִּים,

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

רסל זמור מוהרנ"ת זצ"ל "צדק צני מלכה שדך צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב" ז
זמור זמור "חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות ז

וְתִזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ מֵהֶם רוּחַ הַחַיִּים, עַד שְׂיִהְיֶה לָנוּ כַּח עַל יְדֵי
אֲנִיחֹתֵינוּ לְבַד שְׁאֲנוּ מְאֻנְחִים עַל מֵה שְׁחָסַר לָנוּ, שְׂיִהְיֶה נְשֻׁלָּם
הַחֶסֶד וְתִכְף וְתִמְלֵא כָּל מְשָׁלוֹת לְבָנוּ לְטוֹבָה וְכָל הָעוֹנוֹת
וְהַחֲטָאִים וְהַפְּשָׁעִים שְׁחָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ, אֲשֶׁר עַל יָדָם סִלְקָנוּ וְהִרְחַקְנוּ
הָרוּחַ חַיִּים וְעַל יָדָם בָּאוּ לָנוּ כָּל הַחֶסֶד וְשָׁלוֹם לָנוּ, עַל כָּל
תְּמַחֵל וְתִסְלַח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עַל יְדֵי צְדִיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים אֲשֶׁר
רוּחַ אֱלֹקִים בְּקִרְבָּם, אֲשֶׁר עַל יָדָם אֶתָּה מְתַרְצָה וּמְתַפִּיִּים לְיִשְׂרָאֵל
בְּרַחֲמִים, וְעַל יָדָם אֶתָּה מְכַפֵּר וּמוֹחֵל לְעוֹנוֹתֵינוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר,
כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "וְאִישׁ חָכֵם יִכְפֹּרֶנָּה" וְתִבְטֵל וְתִשְׁבֵּר וְתִכְנִיעַ כָּל
אוֹיְבֵינוּ, וְכָל הַקָּמִים עָלֵינוּ לְרָעָה, מִהֲרָה הִפֵּר עֲצָתָם וְקִלְקַל
מִחֲשַׁבְתָּם: